KOMISJONI RAKENDUSOTSUS,

27. veebruar 2014,

millega tehakse Iirimaale tema taotletud erand vastavalt nõukogu direktiivile 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest

(teatavaks tehtud numbri C(2014) 1194 all)

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

(2014/112/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiivi 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest, [1] eriti selle III lisa punkti 2 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

(1) Kui sõnnikukogus, mida liikmesriik kavatseb igal aastal hektari kohta maale laotada, erineb direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 teise lõigu esimeses lauses ja selle alapunktis a osutatust, peab see kogus olema selline, mis ei piira kõnealuse direktiivi artiklis 1 osutatud eesmärkide saavutamist, ning seda tuleb põhjendada objektiivsete kriteeriumide alusel, nagu pikad kasvuperioodid ja suure lämmastikuvajadusega põllukultuurid.

(2) 22. oktoobril 2007 võttis komisjon vastu otsuse 2007/697/EÜ, millega lubatakse Iirimaa taotletud erand vastavalt nõukogu direktiivile 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest, [2] millega lubatakse põllumajandusettevõtetes, kus on vähemalt 80 % rohumaad, laotada teatud tingimustel aastas ühe hektari kohta kuni 250 kg lämmastikku sisaldavat loomasõnnikut. Kõnealust otsust kohaldatakse seoses Iirimaa tegevuskavaga, mida rakendatakse vastavalt õigusaktile „European Communities (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2006" (*Statutory Instrument No 378 of 2006*), mille kehtivusaeg lõppes 17. juulil 2010.

(3) 24. veebruaril 2011 võttis komisjon vastu otsuse 2011/127/EL, [3] millega muudeti otsust 2007/697/EÜ ja pikendati erandit 31. detsembrini 2013 seoses Iirimaa tegevuskavaga, mida rakendatakse vastavalt õigusaktile „European Communities (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2010" (*Statutory Instrument No 610 of 2010*).

(4) Otsusega 2007/697/EÜ (muudetud otsusega 2011/127/EL) lubatud erandi alla kuulus 2012. aastal 5 093 põllumajandusettevõtet, mis moodustas umbes 3,34 % rohusööjate kariloomadega tegelevate põllumajandusettevõtete koguarvust, 11,44 % loomühikute koguarvust ja 5,19 % põllumajandusmaa netopindalast.

(5) Iirimaa esitas 4. oktoobril 2013 komisjonile taotluse erandi pikendamiseks direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 kolmanda lõigu alusel.

(6) Iirimaa kohaldab tegevuskava direktiivi 91/676/EMÜ artikli 3 lõike 5 kohaselt kogu oma territooriumil.

(7) Liikmesriikide poolt ajavahemiku 2008–2011 kohta esitatud aruannete alusel koostatud komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule nõukogu direktiivi 91/676/EMÜ (veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest) rakendamise kohta näitab, et kõigis Iirimaa põhjavee seirejaamades on keskmine nitraadisisaldus alla 50 mg/l ja 87 % seirejaamadest on keskmine nitraadisisaldus alla 25 mg/l. Kõigis pinnavee seirejaamades on keskmine nitraadisisaldus alla 50 mg/l ja üle 99 % seirejaamadest on keskmine nitraadisisaldus alla 25 mg/l.

[1] EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1.
[2] ELT L 284, 30.10.2007, lk 27.
[3] ELT L 51, 25.2.2011, lk 19.

(8) Loomade arv ja keemiliste väetiste kasutamine on viimaste aastate jooksul vähenenud. Kariloomade, sigade ja lammaste arv langes perioodiks 2008–2011 võrreldes perioodiga 2004–2007 vastavalt 4 %, 11 % ja 22 %. Perioodil 2008–2011 oli loomasõnnikupõhise lämmastiku keskmine koormus 105 kg/ha, mis oli võrreldes perioodiga 2004–2007 8 % vähem. Perioodil 2008–2011 oli loomasõnnikupõhise fosfori keskmine koormus 15 kg/ha, mis oli võrreldes perioodiga 2004–2007 6 % vähem. Võrreldes perioodiga 2004–2007 langes perioodiks 2008–2011 keskmine lämmastikväetise kasutamine 6 %. Võrreldes perioodiga 2004–2007 langes perioodiks 2008–2011 keskmine fosforväetise kasutamine 31 %.

(9) Iirimaal on 93 % põllumajandusmaast rohumaa. Rohumaapõhistes põllumajandusettevõtetes haritakse 47 % maast ekstensiivselt ja seetõttu on seal väike loomkoormus ja vähene väetisekasutus, 32 % haritakse põllumajanduse keskkonnaprogrammide alusel ja ainult 5,2 % haritakse intensiivselt. 7 % kasutatakse põllukultuuride jaoks. Keemiliste väetiste keskmine kasutus rohumaal on 81 kg lämmastikku ja 7 kg fosforit hektari kohta.

(10) Iirimaa kliima, millele on iseloomulik ühtlane sademete hulk kogu aasta vältel ja suhteliselt väike temperatuuri kõikumine, soodustab pikka rohukasvuperioodi, mis ulatub 330 päevast aastas edelas 250 päevani aastas kirdes.

(11) Komisjon on pärast Iirimaa taotluse läbivaatamist ning Iirimaa tegevuskava ja otsuses 2007/697/EÜ (muudetud otsusega 2011/127/EL) sätestatud erandi kohaldamisest saadud kogemuste arvesse võtmist arvamusel, et Iirimaa kavandatav loomasõnnikukogus, mis vastab 250 kg lämmastikule hektari kohta aastas, ei piira direktiivis 91/676/EMÜ kindlaksmääratud eesmärkide saavutamist, eeldusel et järgitakse teatavaid rangeid tingimusi.

(12) Iirimaa esitatud tõendavast teabest ilmneb, et kavandatav kogus 250 kg lämmastikku aastas hektari kohta põllumajandusettevõtetes, kus on vähemalt 80 % rohumaid, on põhjendatud selliste objektiivsete kriteeriumidega nagu sademete suur netohulk, pikad kasvuperioodid ja suure lämmastikuvajadusega rohumaa suur saagikus.

(13) Otsuse 2007/697/EÜ (muudetud otsusega 2011/127/EL) kehtivusaeg lõppes 31. detsembril 2013. Asjaomaste põllumajandustootjate suhtes erandi kohaldamise jätkamiseks tuleks käesolev otsus vastu võtta.

(14) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 91/676/EMÜ artikli 9 alusel moodustatud nitraadikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Iirimaa 4. oktoobri 2013. aasta kirjas taotletud erand, mille eesmärk on lubada laotada direktiivi 91/676/EMÜ III lisa punkti 2 teise lõigu esimese lause ja alapunktiga a ette nähtud kogusest suuremat kogust loomasõnnikut, tehakse käesolevas otsuses esitatud tingimuste täitmise korral.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „rohumaapõhised põllumajandusettevõtted" – ettevõtted, kus 80 % või rohkem põllumajandusmaast, millele sõnnikut laotatakse, on rohumaa;

b) „rohusööjad kariloomad" – veised (välja arvatud piimavasikad), lambad, hirved, kitsed ja hobused;

c) „rohumaa" – ajutine või püsirohumaa (ajutine rohumaa on tavaliselt kasutuses vähem kui neli aastat);

d) „maatükk" – põllukultuuri, mullatüübi ja väetamise poolest ühtne põld või põldude rühm.

Artikkel 3

Reguleerimisala

Käesolevat otsust kohaldatakse iga rohumaapõhise põllumajandusettevõtte suhtes eraldi, kui artiklites 4, 5 ja 6 esitatud tingimused on täidetud.

Artikkel 4

Iga-aastane taotlemine ja kohustus

1. Käesoleva otsuse kohast erandit kohaldada soovivad põllumajandustootjad esitavad pädevatele asutustele igal aastal sellekohase taotluse.

2. Koos lõikes 1 osutatud taotlusega võtavad nad endale kirjalikult kohustuse täita artiklites 5 ja 6 sätestatud tingimusi.

Artikkel 5

Sõnniku ja muude väetiste laotamine

1. Rohusööjate kariloomade sõnniku kogus, mida igal aastal rohumaapõhistes põllumajandusettevõtetes maale laotatakse, sealhulgas loomade enda poolt sinna tekitatud sõnnik, ei ületa sõnnikukogust, mis sisaldab 250 kg lämmastikku hektari kohta, vastavalt lõigetes 2–7 esitatud tingimustele.

2. Lämmastiku üldkogused ei ületa asjaomase põllukultuuri eeldatavat toitainevajadust ega nitraate käsitlevas tegevuskavas põllumajandusettevõtte jaoks sätestatud suurimaid kasutuskoguseid ning nende puhul võetakse arvesse mullast saadavat lämmastikku. Lämmastiku üldkogust diferentseeritakse vastavalt loomkoormusele ja rohumaa saagikusele.

3. Iga põllumajandusettevõte koostab väetamiskava, milles on kirjeldatud põllumajandusmaa külvikord ja sõnniku ning muude väetiste kavandatud kasutamine. Kava on põllumajandusettevõttes saadaval enne iga kalendriaasta 1. märtsi. Väetamiskava sisaldab vähemalt järgmist:

a) põllukultuuride külvikorrakava, milles on kindlaks määratud rohumaapind ning nende maatükkide pind, kus kasvatatakse muid põllukultuure, koos skemaatilise kaardiga, millel on märgitud iga maatüki asukoht;

b) kariloomade arv, lauda ja ladustamissüsteemi kirjeldus, sealhulgas olemasoleva sõnnikuhoidla maht;

c) põllumajandusettevõttes toodetud lämmastikku sisaldava sõnniku ja fosforit sisaldava sõnniku arvestus;

d) põllumajandusettevõttest või põllumajandusettevõttesse tarnitava sõnniku kogus, liik ja omadused;

e) põllukultuuride eeldatav lämmastiku- ja fosforivajadus iga maatüki kohta;

f) lämmastiku ja fosforiga seotud pinnaseanalüüsid, kui need on olemas;

g) kasutatava väetise tüüp;

h) põllumajandusettevõttes toodetud lämmastikku sisaldava sõnniku ja fosforit sisaldava sõnniku arvestus iga maatüki kohta;

i) arvestus keemilistest ja muudest väetistest pärineva lämmastiku ja fosfori kasutamise kohta igal maatükil.

Selleks et tagada vastavus väetamiskava ja tegeliku põllumajandustava vahel, vaadatakse kava läbi hiljemalt seitsme päeva jooksul pärast mis tahes muudatust põllumajandustavas.

4. Iga põllumajandustootja peab väetamisarvestust, mis hõlmab muu hulgas lämmastiku ja fosfori keskkonda viimise ja reovee käitlemisega seotud teavet.

See edastatakse pädevale asutusele iga kalendriaasta kohta.

5. Iga erandit kohaldav rohumaapõhine põllumajandusettevõte on nõus artikli 4 lõikes 1 osutatud taotluse, väetamiskava ja väetamisarvestuse kontrollimisega.

6. Iga erandit kohaldav põllumajandustootja teeb korrapäraselt mulla lämmastiku- ja fosforisisalduse analüüse, et tagada väetiste täpne kasutamine.

Mullaproovid võetakse ja mullaanalüüsid tehakse kõikidel külvikordade ja mulla omaduste poolest samalaadsetel maa-aladel vähemalt üks kord nelja aasta jooksul.

Iga viie hektari põllumajandusmaa kohta tuleb teha vähemalt üks analüüs.

Igas erandit kohaldavas põllumajandusettevõttes on olemas mulla lämmastiku- ja fosforisisalduse analüüsi tulemused.

7. Loomasõnnikut ei laotata sügisel enne rohumaa harimist.

Artikkel 6

Maaharimine

1. Põllumajandusettevõtetes sõnniku laotamiseks olemasolevast alast on 80 % või rohkem rohumaa.

2. Üksikerandit kohaldavad põllumajandustootjad võtavad järgmised meetmed:

a) ajutine rohumaa küntakse kevadel;

b) sisseküntud rohumaale järgneb kõikidel mullatüüpidel suure lämmastikunõudlusega põllukultuur;

c) külvikorrad ei sisalda liblikõielisi ega muid õhulämmastikku siduvaid taimi.

3. Lõike 2 punkt c ei kehti aga ristiku suhtes rohumaal, kus ristiku osakaal on väiksem kui 50 %, ega muude heintaimede allakülviga liblikõieliste taimede suhtes.

Artikkel 7

Seire

1. Pädev asutus tagab, et koostatakse kaardid, millel on esitatud rohumaapõhiste põllumajandusettevõtete osakaal, kariloomade osakaal, üksikerandite alla kuuluva põllumajandusmaa osakaal igas piirkonnas ja kaardid maa kasutamise kohta kohalikul tasandil. Kõnealuseid kaarte ajakohastatakse igal aastal.

2. Mulla ning pinna- ja põhjavee seiret tehakse andmete saamiseks lämmastiku- ja fosforisisalduse kohta mullavees, mineraallämmastiku kohta mullaprofiilis ning nitraadisisalduse kohta põhja- ja pinnavees nii erandi kohaldamise korral kui ka tavapärastes tingimustes. Seire toimub põllumajandusettevõtte tasandil ning põllumajanduslikel valgaladel. Seirealad hõlmavad peamisi mullatüüpe, intensiivsuse tasemeid, väetamismeetodeid ja põllukultuure.

3. Kõige ohualtimate veekogude läheduses asuvate põllumajanduslike valgalade puhul tehakse tugevdatud veekontrolli.

4. Üksikut erandit kohaldavad põllumajandusettevõtted korraldavad uuringud maade kasutamise kohta kohalikul tasandil ning külvikordade ja põllumajandustavade kohta. Kogutud teavet ning artikli 5 lõikes 6 osutatud toiteelementide analüüsi ja käesoleva artikli lõikes 2 osutatud seire käigus kogutud andmeid kasutatakse selleks, et arvutada nitraatide leostumise ulatus ja fosforikadu erandit kohaldavates põllumajandusettevõtetes.

Artikkel 8

Kontrollimine

1. Pädevad asutused tagavad, et kõik eranditaotlused esitatakse halduskontrolliks. Kui kontrolli käigus selgub, et artiklites 5 ja 6 sätestatud tingimused ei ole täidetud, teavitatakse sellest taotluse esitajat. Sel juhul loetakse taotlus tagasilükatuks.

2. Kohapealsete kontrollide programmi koostamisel võetakse aluseks riskianalüüs, eelnevate aastate kontrollide tulemused ning direktiivi 91/676/EMÜ rakendusaktide kohaldamise üldised pistelised kontrollid. Kohapealsed kontrollid hõlmavad vähemalt 5 % üksikerandit kohaldavatest põllumajandusettevõtetest, et kontrollida käesoleva otsuse artiklites 5 ja 6 sätestatud tingimuste täitmist. Kui kontrolli käigus ilmneb nõuete rikkumine, teavitatakse sellest põllumajandustootjat. Seda teavet võetakse arvesse, kui tehakse otsus järgmist aastat käsitleva eranditaotluse kohta.

3. Pädevatele asutustele antakse volitused ja vahendid, mis on vajalikud selleks, et kontrollida vastavust käesoleva otsuse alusel tehtud erandile.

Artikkel 9

Aruandlus

Pädevad asutused esitavad iga aasta juuniks aruande, mis sisaldab järgmist teavet:

a) käesoleva otsuse artikli 7 lõikes 1 osutatud kaardid, millel on esitatud põllumajandusettevõtete, kariloomade ning üksikeranditega hõlmatud põllumajandusmaa protsent igas maakonnas, samuti kaardid maa kasutamise kohta kohalikul tasandil;

b) artikli 7 lõikes 2 osutatud põhja- ja pinnavee nitraadisisalduse seire tulemused, sealhulgas teave vee kvaliteedi muutuste kohta nii erandi kohaldamise korral kui ka tavapärastes tingimustes, samuti andmed erandi mõju kohta vee kvaliteedile;

c) artikli 7 lõikes 2 osutatud mullaseire tulemused, mis näitavad lämmastiku- ja fosforisisaldust mullavees ning mineraallämmastiku sisaldust mullaprofiilis nii erandi kohaldamise korral kui ka tavapärastes tingimustes;

d) kokkuvõte artikli 7 lõikes 3 osutatud tugevdatud veekontrollil saadud andmetest ja vastav hinnang;

e) artikli 7 lõikes 4 osutatud uuringute tulemused, milles käsitletakse maa kasutamist kohalikul tasandil, külvikordi ning põllumajandustavasid;

f) artikli 7 lõikes 4 osutatud nitraatide leostumise ulatuse ja fosforikao arvestuse tulemused üksikerandit kohaldavates põllumajandusettevõtetes;

g) hinnang artikli 8 lõigetes 1 ja 2 osutatud erandi tingimuste rakendamisele, võttes aluseks põllumajandusettevõtete kontrollimise tulemused ning halduskontrollidel ja kohapealsetel kontrollidel põhineva teabe tingimusi mittetäitvate põllumajandusettevõtete kohta;

h) Iirimaal erandit kohaldavate ja tavapäraste põllumajandusettevõtete võrdlev analüüs. Teave hõlmab andmeid iga-aastaste kontrollide, halduskontrollide, nõuetele vastavuse korra raames tehtavate põllumajanduskontrollide ning rikkumiste statistika kohta.

Artikkel 10

Kohaldamine

Käesolevat otsust kohaldatakse seoses Iirimaa tegevuskavaga, mida rakendatakse õigusaktiga „European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2014" *(Statutory Instrument No 31 of 2014).*

Käesolev otsus kehtib 31. detsembrini 2017.

Artikkel 11

Käesolev otsus on adresseeritud Iirimaale.

Brüssel, 27. veebruar 2014

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Janez POTOČNIK